

Retouradres: Stadhuis, Postbus 511 2003 PB Haarlem

Aan de leden van de commissie Samenleving

Datum 25 januari 2011
Ons kenmerk 2010/395805
Contactpersoon H.T. Lock
Doorkiesnummer 023-5113607
E-mail lockh@haarlem.nl
Bijlage(n) 1
Onderwerp Standpunt over subsidietoekenning Stichting Witte Tulp

Geachte leden,

Inleiding

Met deze brief geef ik u mijn standpunt weer over de subsidietoekenning aan de activiteiten (huiswerkbegeleiding en bijles) van Stichting Witte Tulp (SWT). Op 23 november jl. had ik u hierover al informatie gezonden naar aanleiding van berichten in de media over de SWT, de Gülenbeweging en de wijze waarop ik de media heb geïnformeerd. Vervolgens heb ik op 9 december een gesprek gehad met twee vertegenwoordigers van de SWT. Op 14 december jl. heeft de minister van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties een kabinetsreactie inzake onderzoek Fethullah Gülenbeweging naar de Tweede kamer gezonden. Op 21 december jl. zijn technische vragen vanuit de D66 fractie beantwoord waarvan u een kopie heeft ontvangen. In deze brief schets ik eerst puntsgewijs wat mijn bevindingen zijn en tot slot kom ik met mijn conclusies.

Algemeen uitgangspunt bij toekenning subsidies huiswerkbegeleiding

Het algemeen uitgangspunt van het gemeentebestuur is dat volgens de criteria van het huidige beleid allochtone zelforganisaties financiële ondersteuning kunnen krijgen voor huiswerkbegeleiding van kinderen in Haarlem.

In 2010 hebben acht allochtone zelforganisaties hiervoor subsidie ontvangen waaronder de SWT. SWT krijgt vanaf het jaar 2000 jaarlijks een subsidie voor hun huiswerkbegeleidingsinzet. De bedragen variëren van een € 5.000,- tot € 15.000,- op jaarbasis. De bijdrage die SWT in 2010 ontving was een bedrag van € 10.000,-.

Recente ontwikkelingen

Zoals u weet evalueert het college het beleid allochtone zelforganisaties en komt het college met nieuwe uitgangspunten. Daarnaast zijn we met een grote bezuinigungsoperatie bezig en zijn de kabelgelden (waar nu het merendeel van huiswerkbegeleiding uit wordt bekostigd) vanaf 2012 niet meer beschikbaar. Dit alles zal van invloed zijn op de subsidiëring van allochtone huiswerkinitiatieven.

Relatie onderwijs en (allochtone) huiswerkbegeleidingsinitiatieven

Op diverse voortgezet onderwijs scholen wordt na schooltijd huiswerkbegeleiding verzorgd. Ook zijn er particuliere aanbieders van huiswerkbegeleiding. Verschillende allochtone zelforganisaties verzorgen al jaren huiswerkbegeleiding. Het gemeentelijk beleid is er op gericht om te komen tot een effectieve inzet van mensen en middelen, zo ook op dit terrein. Om dit doel te bereiken zal er in 2011 onder regie van de gemeente een traject worden gestart om te komen tot bestuurlijke afspraken tussen zelforganisaties en scholen waarbij gekeken wordt hoe zelforganisaties kunnen aansluiten bij de huiswerkbegeleiding die nu op scholen worden uitgevoerd. Heel concreet zal al in februari 2011 met alle schoolbesturen overlegd worden over de invulling van de Lokale Educatieve Agenda voor de periode 2011-2014. Daarin worden afspraken gemaakt over zaken als: zorg, huisvesting, aansluiting tussen primair onderwijs en voortgezet onderwijs maar ook over de aansluiting van onderwijs-arbeidsmarkt. Belangrijk onderdeel is hoe voortijdig schooluitval kan worden voorkomen. In dit kader zal er ook aandacht zijn voor het efficiënt inzetten van huiswerkbegeleiding.

Overleg met SWT op 9 december

Naar aanleiding van de recente publiciteit in verschillende media en reacties van burgers daarop heb ik op 9 december jl. een gesprek gevoerd met twee vertegenwoordigers van de SWT. Hierin kreeg ik uitleg over de activiteiten van SWT en over het onderwijskundig materiaal dat wordt gebruikt tijdens de bijlessen aan kinderen van het primair onderwijs. Op mijn vraag of er sprake is van religieuze beïnvloeding van kinderen die bij SWT bijles krijgen wordt door SWT gemeld dat er geen sprake is van het apart zetten van kinderen in meisjes en jongensgroepen of van religieuze beïnvloeding. Wel is het aantal jongens dat in 2010 bijles krijgt groter dan meisjes en bepalen kinderen zelf op welke plek zij gaan zitten. Het onderwijsmateriaal dat de SWT gebruikt voor bijlessen aan kinderen binnen het primair onderwijs is gemaakt door een landelijk instituut en maakte een degelijke indruk. Bijlessen aan kinderen in het voortgezet onderwijs zijn afhankelijk van het huiswerk en programma van de betreffende school. Op mijn vraag of de bijdrage van de ouders niet te hoog is voor burgers met een minimuminkomen meldde de SWT dat zij burgers met een minimuminkomen een korting geven, indien daarom verzocht wordt.

Mogelijke banden met de Fethullah Gülenbeweging

Ondanks dat er geen bewijzen zijn dat de SWT gelieerd is aan de Gülenbeweging ben ik me er van bewust dat het (Turkse) kader van SWT beïnvloed is door het gedachtegoed van Fethullah Gülen. De SWT geeft zelf aan dat het geen organisatorische banden met de Gülenbeweging heeft. Hierbij vult de Witte Tulp aan dat het voor SWT wel een genoeg en verrijking is om ook begeleiders te hebben die de wereldblik van Fethullah Gülen delen. SWT noemt deze inspiratie wel puur persoonlijk van aard¹.

De reactie van SWT bevestigt dat in ieder geval een deel van hun kader geïnspireerd is door het gedachtegoed van de Gülenbeweging.

¹ Zie www.stichtingwittetulp.nl: Reactie SWT op artikelen Binnenlands Bestuur.

Haarlem

3

De meeste organisaties en initiatieven van Turkse Nederlanders hebben overigens een religieuze of politieke achtergrond. Organisaties die helemaal los staan van vanuit Turkije beïnvloede religieuze en politieke verhoudingen zijn een uitzondering.

Bij het subsidiëren van zelforganisaties hanteren wij lokale uitgangspunten waarbij organisaties op hun inzet op het terrein van integratie, participatie en emancipatie worden beoordeeld.

Inzet voor minima

Bij de kabelgelden geldt als een belangrijk criterium dat de besteding ten goede moet komen aan Haarlemse burgers met een minimuminkomen. Bij de voorbereiding van het besluit over de verdeling kabelgelden 2011 zal ik bij alle allochtone huiswerkbegeleidingsinitiatieven die een aanvraag voor ondersteuning doen specifieke informatie opvragen om extra te kunnen beoordelen of zij aan de criteria voldoen. Daarnaast zal aan dit aspect, mede naar aanleiding van mijn bevindingen tijdens het bezoek aan de SWT, bij de verantwoording van 2010 extra aandacht worden besteed.

Kabinetsreactie inzake onderzoek Fethullah Gülenbeweging

Op 14 december jl. heeft de minister van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties aan de Tweede kamer een reactie gestuurd op een onderzoek naar de Fethullah Gülenbeweging uitgevoerd door prof. Martin van Bruinessen van de Universiteit Utrecht. In 2009 had de toenmalige minister aangekondigd een onafhankelijk onderzoek te laten verrichten naar internaten en huiswerkbegeleidingsinstellingen verbonden aan (het gedachtegoed van) Fethullah Gülen. In deze brief neemt het kabinet het standpunt in dat keuze voor huiswerkbegeleiding of studieondersteuning primair de verantwoordelijkheid is van ouders en studenten. Wel is er sprake van een ondoorzichtige organisatiestructuur en een naar binnen gekeerde houding. Dit is voor het kabinet op zich geen reden tot ingrijpen maar wel aanleiding voor versterkte aandacht en gevoeligheid. De brief van de minister voeg ik als bijlage toe.

Signalen uit Haarlem over de SWT

De mening over de SWT van ouders die ervaring hebben met de SWT zijn verschillend. Een aantal signalen is negatief. Deze zijn echter allen van een paar jaar terug en (op twee na) anoniem. Van andere ouders heb ik daarentegen positieve reacties gehoord over de kwaliteit van de huiswerkbegeleiding en bijlessen. Deze ouders zijn niet verwant met het gedachtegoed van de Fethullah Gülenbeweging en zijn zich bewust dat sommige medewerkers van de SWT hierdoor zijn beïnvloed. Van religieuze beïnvloeding tijdens de onderwijssteuning door de SWT heb ik geen aantoonbare aanwijzingen ontvangen.

Afsluitend zijn mijn conclusies:

- De kernvraag is of de SWT haar activiteiten gebruikt om kinderen religieus te beïnvloeden. Mijn conclusie is dat er geen aantoonbare aanwijzingen zijn van religieuze beïnvloeding door de SWT van kinderen die bij hen bijles of huiswerkbegeleiding krijgen, danwel dat de aanwijzingen die hierover zijn binnengekomen gedateerd zijn.
- Ondanks dat er geen bewijzen zijn dat de SWT gelieerd is aan de Gülenbeweging ben ik me er van bewust dat sommige (Turkse) medewerkers van SWT beïnvloed zijn door het gedachtegoed van Fethullah Gülen. De gemeente subsidieert echter meerdere religieus geïnspireerde organisaties in de stad voor hun sociale activiteiten dus dit vormt op zichzelf geen reden om wel of niet te subsidiëren.
- De keuze voor huiswerkbegeleiding of studieondersteuning is een keuze van de ouders. De afgelopen jaren hebben meerdere huiswerkbegeleidingsinitiatieven uit allochtone kring van de gemeente subsidie gekregen en ouders kunnen uit dit aanbod een eigen keuze maken.
- Bij de voorbereiding van de besluitvorming over de besteding kabelgelden 2011, als ook bij de verantwoording over de besteding in 2010, wordt met extra aandacht gekeken of de verschillende allochtone huiswerkbegeleidingsinitiatieven voldoen aan de criteria en of de gesubsidieerde begeleiding ten goede komt aan burgers met een minimuminkomen.
- Zeer waarschijnlijk zal vanaf 2012 de subsidiëring van allochtone huiswerkbegeleidingsinitiatieven sowieso op een andere leest geschoeid zijn. Dit is afhankelijk van de besluitvorming over nieuwe uitgangspunten voor het beleid zelforganisaties. Het budget kabelgelden waar nu uit wordt gefinancierd is dan in ieder geval niet meer beschikbaar. Samen met de schoolbesturen gaat de gemeente kijken hoe gekomen kan worden tot meer effectieve inzet van mensen en middelen.
- Gezien het feit dat het kabinet, op grond van de uitkomsten van het recente onderzoek, geen reden tot ingrijpen ziet, zal ik die lijn lokaal aanhouden. Wel zal ik, eveneens in lijn met het landelijk beleid, de organisatie met versterkte aandacht blijven volgen. Ik heb de SWT hierop ook nadrukkelijk gewezen in een brief die ik naar aanleiding van mijn bezoek heb gestuurd. De brief is als bijlage bijgevoegd.

Met vriendelijke groet,

Jack Chr. van der Hoek

Gemeente Haarlem

J.Chr. van der Hoek, MBA.

Wethouder Welzijn, Volksgezondheid, Sport, Dienstverlening & Communicatie

Retouradres: Stadhuis, Postbus 511 2003 PB Haarlem

Stichting Witte Tulp
t.a.v. de heren Samer Bulut en Bart Hamming
Engelenburg 2-4
2036 RR Haarlem

Datum 24 januari 2011
Ons kenmerk 2011/395805
Contactpersoon H.T. Lock
Doorkiesnummer 023-5113607
E-mail lockh@haarlem.nl
Onderwerp Gesprek 9 december jl. en standpunt over subsidietoekenning

Geachte heren Bulut en Hamming,

Op donderdag 9 december jl. heb ik met u overlegd over de werkzaamheden van uw stichting in Haarlem. Dit naar aanleiding van de recente publiciteit in verschillende media en de reacties van burgers hierop. Met deze brief bevestig ik de belangrijkste conclusies van het plezierige gesprek dat wij met elkaar voerden en geef ik mijn standpunt weer over de subsidietoekenning aan de activiteiten huiswerkbegeleiding en bijles van uw stichting.

Gesprek

Tijdens het gesprek dat wij met elkaar hadden gaf u uitleg over de activiteiten van de Witte Tulp en over het onderwijskundig materiaal dat wordt gebruikt tijdens de bijlessen aan kinderen van het primair onderwijs. Op mijn vraag of er sprake is van religieuze beïnvloeding van kinderen die bij uw stichting bijles krijgen werd door u gemeld dat er geen sprake is van het apart zetten van kinderen in meisjes en jongensgroepen of van religieuze beïnvloeding. Wel is het aantal jongens dat in 2010 bijles kreeg groter dan meisjes en bepalen kinderen zelf op welke plek zij gaan zitten. Het onderwijsmateriaal dat u gebruikt voor bijlessen aan kinderen binnen het primair onderwijs is gemaakt door een landelijk instituut en maakte een degelijke indruk. Bijlessen aan kinderen in het voortgezet onderwijs is afhankelijk van het huiswerk en programma van de betreffende school. Op mijn vraag of de bijdrage van de ouders niet te hoog is voor burgers met een minimuminkomen antwoordde u dat uw stichting aan burgers met een minimuminkomen een korting geeft wanneer men daarom verzoekt.

Beïnvloeding door Gülenbeweging

U geeft op uw website aan dat uw stichting geen organisatorische banden met de Gülenbeweging heeft, maar wel dat het een verrijking is om begeleiders te hebben die de wereldblik van Fethullah Gülen delen. Ik maak daaruit op dat een deel van het kader van uw stichting daardoor beïnvloed is.

Kennis genomen van kabinetsreactie

Ik heb inmiddels kennis genomen van de kabinetsreactie op het onderzoek naar de Gülenbeweging van prof. Martin van Bruinessen.

Gaarne bij beantwoording ons kenmerk vermelden
Stadhuis, Grote Markt 2 Haarlem - Telefoon 023 5113000 - Fax 023 5113441

Haarlem

2

Deze reactie heb ik laten meewegen in mijn conclusies.

Ik kom tot de volgende conclusies:

- De kernvraag is of uw stichting de activiteiten gebruikt om kinderen religieus te beïnvloeden. Mijn conclusie is dat er geen aantoonbare aanwijzingen zijn van religieuze beïnvloeding door uw stichting van kinderen die bij u bijles of huiswerkbegeleiding krijgen.
- Ondanks dat er geen bewijzen zijn dat uw stichting gelieerd is aan de Gülenbeweging ben ik me er van bewust dat sommige (Turkse) medewerkers beïnvloed zijn door het gedachtegoed van Fethullah Gülen. De gemeente subsidieert echter meerdere religieus geïnspireerde organisaties in de stad voor hun sociale activiteiten, dus dit vormt op zichzelf geen reden om uw stichting wel of niet te subsidiëren.
- De keuze voor huiswerkbegeleiding of studieondersteuning is een keuze van de ouders. De afgelopen jaren hebben meerdere huiswerkbegeleidingsinitiatieven uit allochtone kring van de gemeente subsidie gekregen en ouders kunnen uit dit aanbod een eigen keuze maken.
- Bij de voorbereiding van de besluitvorming over de besteding kabelgelden 2011, als ook bij de verantwoording over de besteding in 2010, wordt met extra aandacht gekeken of de verschillende allochtone huiswerkbegeleidingsinitiatieven voldoen aan de criteria en of de gesubsidieerde begeleiding ten goede komt aan burgers met een minimuminkomen. Dit betekent dat u in uw verantwoording over 2010 hier specifiek inzicht in dient te geven.
- Zeer waarschijnlijk zal vanaf 2012 de subsidiëring van allochtone huiswerkbegeleidingsinitiatieven sowieso op een andere leest geschoeid zijn. Dit is afhankelijk van de besluitvorming over nieuwe uitgangspunten voor het beleid zelforganisaties. Het budget Kabelgelden waar uw activiteit nu uit wordt gefinancierd is dan in ieder geval niet meer beschikbaar. Samen met de schoolbesturen gaat de gemeente kijken hoe gekomen kan worden tot meer effectieve inzet van mensen en middelen.
- Gezien het feit dat het kabinet, op grond van de uitkomsten van het recente onderzoek, geen reden tot ingrijpen ziet, zal ik die lijn lokaal aanhouden. Wel zal ik, eveneens in lijn met het landelijk beleid, uw organisatie met versterkte aandacht volgen.

Ik hoop u hiermee voldoende duidelijkheid te hebben verstrekt.

Hoogachtend,

J.Chr. van der Hoek, MBA.